

CURIERU ROMANU

Gazeta

POLITICA, COMMERCIALA

SI

Litterară.

Pretul prenumeratiei pentru Curierul Român impreună cu Buletinul Official, este de doi galbeni pe an; iar in parte unul quâte un galben.

Abonarea se face in Bucuresci, la

Redactie si la D. Iosifu Romanovu la judece la CC. Cârnuiri si la DD. Profesori.

Aqueastă fôie ese de doe ori pe septemână, Martea si Sâmbata, iar Buletinul de patru ori.

ANUL XVIII. N°. 59.

BUCURESCI.

MARȚI, 16 IULIE 1846.

Domnule Redactor.

Duminecă la 7 zile curgătoare luni, s'a făcut solemnitatea împărțirii premiilor în pensionatya Japoni, după ce în școlă de mai înainte zădăra s'a ținut esaminatele publiche față cu marea din principii copilarilor și cu alte persoane. La această frumoasă solemnitate au bine-voit a se afla față Esch. Sa D. marele Ban B. Șirveș, D. marele Kăucher P. Poneary, directorul școlilor Naționale, din partea C. eforii a instrucției publice, marea de boieri și dame de I-va clasă, principii tinerilor și o adunare numeroasă de alte fețe. Solemnitatea s'a încheiat cu următorul cuvânt rostit din partea D. directorului pensionatului. După aceea a ținut împărțirea premiilor în școlă vândă ostășești. Cuvintele se putea pe capul premianților de însuși Esch. Sa marele Ban B. Șirveș, care, după ce a dat la Domnia Sa tabla împărțitorilor ce se țină într'acest pensionat, îndată după săvârșirea ceremoniei a mi cherit a vizita dormitoriile și clasele. Esch. Sa văzând sporirea la învățături și la moralitate a școlii, a vizitat pensionatya cu plăcere și mulțumire, și găsindu'ă în cea mai bună stare a făcut deosebite întrebări directorului împărțitorului a'și urma înaintarea într'acele școlă învățături.

Domnilor!

Prețioasa Domnie-voastre aflare de față astăzi la solemnitatea împărțirii premiilor școlariilor ce s'a deosebit la învățături într'acest an, imi împășiază ocazia de a mulțumi atât tuturor onorabililor persoane ce se interesează la lumina nației, pentru însușirea ce aduce în inimile școlii, urbind triumful studiilor ei apăsătoare, cât și pentru mulțumirea principilor care au bine-voit a încredința ne fii Dumnealor într'acest amezămint.

Sunt 12 ani de când s'a întocmit acest pensionat; după ce la încheiat a întăritat destulă neindemnări și aplevoindă ducându-se în protiva tuturor stărilor pentru a se surșăni, în cei din urmă ani s'a desboțat din ce în ce mai mult, și a tras asupra țării ațarea aminte a Împăteii Școlii, precum și a ț-

țării principilor, văzând înaintarea școlariilor la învățături și la moralitate, potrivit cu vârstă și înțelegința lor. Directorul învățăturilor astfel în fiecare an instituită s'ă, a ajuns a'și da acum o întindere și mai mare, care după ce o va sursine la cunoștința persoanelor luminate, se va împărțimi și principilor cu noftire de a bine-voit a lua deslășire de la d'nsul înaintea desiderii claselor pentru anva viitor. Pensionatya se făcea că cu puțină realitate în comparație cu învățăturile ce s'a ținut pentru învățături, morala și buna orânduire a pensionariilor, va avea rezultaturi foarte folositoare.

Netrădăvit este că limba elenică și cea latină sunt kicea limbilor europene; de aceea pentru a se familiarisa mai bine școlariul cu d'nsul, s'a găsit cu cale a se așeza, ca limbă îndatoritoare, în toate clasele superioare împreună și cu desemna. Pensionatya a mai găsit cu cale a se introduce în anva viitor muzica instrumentală și alte arte de plăcere, care vor ține la voinea principilor, hotărând chestiile de recreație pentru această îndelungă viață; și sokoție că în loc de jocuri, care de multe ori pot fi de puțin folos pensionariilor, nimic nu le poate fi tot-d'odată desfășurător și instrucțiv, de cât muzica, care plăcând urekii armonizează inima și sufletul, și îmbălbăzește patimile.

Directorul acestui institut este încredințat, că desboțarea deosebitelor ramuri altele învățături, amezarea unei întocmiri îndesnită pentru principii, pentru școlari, și pentru înaintarea instrucției sufletului și a simțului, de se vor primi de Dumnealor principii, nu puțin va contribui la formarea școlii. A însuși mai puțin în inima nevinovăției religioase, ține viața virtuosă, și viața, amoză patriei și sănătatea la leu, care astăzi sunt școlă tuturor amezăminturilor de învățături, acesta este vasa acestui pensionat. Prințăceste bune principii înțelegință mika esșistindă a copilarului, se va forma inima lui, fără care școlă negăsiat înaintând în vârstă, este nea greș de cărușit: essemplu avem o plantă, când este fragedă, se mădie în toate părțile, când ține a se ține, se ndoiește

mai greș; când s'a născut odată, nu se mai îndoiește, mi dăca o sideșii, se ȝine. De aci vedem cât este de folos a se născuțina în ȝuni vunele prințipiții de timpuriș, ka ku dăneșele nămind trentat șe se formeze. Nu mai atunți ei vor putea străbate kariera șociaș ka nișe четъдені luminăți mi virtuoși. Feriți Statu kare se vukuț de assemenea vășvadi? Acesta este șkonuș inaduțuți nostru Oвaдъvitor че ку пărinteашкъ dxiomie kășnivețe ațeastъ деаръ, mi агунокъdne năvirișe în пpeduțuș nostru, vom vedea kь ori че nășe kare a kătibat aștele, ȝiingede mi neșoțuș, deșățând dokuș, modiciuneș, mi tot че поate prințipiți deșășnareș ei, așvizi inșloareșe.

Veniți akum mi voi, tinerilor! veniți șe priiniți fьgь păștinire ȝeșnata osteneședor voastre ședlor frașede. Nu vь mindriți de dășna! či șe o șokotiți ka in drent aa voștrъ че mai kь prisos vь indatoreașzь da țeșa-țe patrieș ađastъ deșa inșivъ, adikъ: a vь imșodobi ku aate imșvđțuți inaate ka șe pteșeți merita dăvđș mi dăgъștoaș imēgđișareș din parteș Străduțușuți Oвaдъvitor.

Directoruș Penșionatușuți Janedoni are onoareș a țușa ne DD. pășinți aї pensionașilor șvi, pteșum mi ne topi ațea kare vor vine-voi d'akum inainte aї inșkedinșa ne fiili Dășneșodor, ka in kășușa ațeșii văkășii, nișe da 15 Augușt, șe se arate da Penșionat, deșa 2 țeșvři dășș amiazi nișe da 5, șure a dușa kășnoșințeș de kășvireșa че s'a fьkьt akum nentru inđeșnreșa eđukășieș fișișe mi moșade a ȝuni-meș pensionașușuți. Ku toate kь pteșușa hotăit aa pensionașușuți este kășnăștat, se va dășa țnkъ mai ȝos nentru famiđișeș kare vor aveș mai pușine mișdoa-țe, mi in fie-kare an șkodaștik se vor năimі trei pensionaș internі gratis, kare vor fi de famiđiș skăpăteș, mi inzeștrăți ku mișdoașe inșelekțușade. (ađade dășușuți.)

Se inșkășnoșințeșzь kь inț'ațeș Penșionat, a-fașeș din kășvrișeș reșuđate kare se țmeașz dășș progama koleșușuți Sф. Savva se vor pveda in anuș vitor mi imșvđțuți șpeșialeș, dășș anđekareș inēriđor mi țereșeș pășinđilor. Drent ațea fie-țe părinte kare va ștyđia inkăinareșa fiușuți seș va ȝși inđeșnreșa de aї kătibă tałentă inț'ațeș așeșvmiňt. Este inșvederat kь tot ținēșuș nu este pornit da o famițgь de imșvđțuțgь: fie-kare mi are anđekareșa sa in parte; ar fi daș kь totușa de prisos ađ siđi da aate imșvđțuți, kьnd ea nu are doșințeș de kьt da ațeșa da kare este ptea dășnozat. Ne dășgь ațeasta părinteșeș treștie șe ia in văgare de șeamъ kь, daka mișdoașeșe saș voingđa sa nu kōntribviesk da anđekareșa ținēșușuți, nentru ka șvmi deșevișneașkъ kășușa imșvđțuțgeșodor atăť aici kьt mi in aate pășđi, vi-ne este șvi hotărașkъ o ađeș gamuș de imșvđțuțgь kare șo poať imșvđa in țeșara sa, mi șvī sațeșeșkъ in viitor.

LISTE DE ȘKOLARIȘ PREMIAȘII.

Limba Romăneș

Klaseșeș primareș.

Klaseșa I Premiș I Berindeș Antonie, II Darvari Aleksandru, III Ţika Georrie. Akșesit I Bađiade Aleksandru, Elioti Oșkar, III Kōkōreșku Ioan. Rekomandăți: Aleksandresku Konstantin, Samuțkaș Ioan, Kōkōreșku Emanușa.

Klaseșa II. Premiș I Zisъ Aleksandru, II Kostiesku Antonie, III Martin Ludovik. Akșesit I Petroviči Konstantin, II Ađuș Găiorie, III Ţeși Orașie.

Klaseșa III. Premiș I Aleksesku Georrie, II Andreșku Aleksandru, III Deșuș Dășmitru. Akșesit I Darvari Konstantin, II Mășkuđesku Georrie, III Dobrovođski Nikolae. Rekomandăți: Samuțkaș Konstantin, Solomon Ţeșfan, Mașkoviči Konstantin, Porușvareș Teodor, Voinesku Aleksandru, Kățvbeș Vani.

Klaseșa IV. Premiș I Leresku Ioan, II Teoșresku Mișaiđ, III Mașuđesku Georrie. Akșesit I Lomotesku Nișuđae, II Kostiesku Konstantin, III Ađuș Ioan. Rekomandăți: Penkoviči Stati, Aleksandresku Ioan.

Klaseșeș șuperioareș.

Klaseșa I. Premiș I Biđuțresku Stati, II Mășkuđesku Mișaiđ, III Ođșvanș Nikolae. Akșesit I Bușoreșanu Ioan, II Ţeșni Aleksandru, III Mașrodin Dășmitru.

Klaseșa II. Premiș I da Ţeografia țiviăș, natușraș mi astronomiș, mi aritmetiș teoretikъ Aleksandresku Găiorie, II Mașkoviči Aleksandru, III Kirieșesku Konstatin. Premiș I da analiș doșik mi puștușarieș Mașkoviči Aleksandru, II Aleksandru Găiorie, III Kirieșesku Konstatin.

Klaseșa III. Premiș I da Xronoloșieș, Ţeșfanopoluș Găiorie, II Bobesku Dășmitru, III Ţeșfanopoluș Ioan. Premiș I da kōnștrvđiți mi kōmpușeriș, Bobesku Dășmitru, II Ţeșfanopoluș Găiorie, III Ţeșfanopoluș Ioan.

Limba Franțeșeș

Klaseșeș primareș.

Klaseșa I. Premiș I Aleksesku Georrie, II Solomon Ţeșfan, III Petroviči Konstantin. Akșesit I Berindeș Antonie, II Ađuș Găiorie, III Bađiade Aleksandru. Rekomandăți: Elioti Oșkar, Darvari Aleksandru, Fađa Georrie, Aleksandresku Konstantin, Kōkōreșku Ioan, Samuțkaș Ioan, Kōkōreșku Emanușa.

Klaseșa II. Premiș I Leresku Ioan, II Zisъ Aleksandru, III Andreșku Aleksandru. Akșesit I Teoșresku Mișaiđ, II Dobrovođski Nikolae, III Biđuțresku Stati. Rekomandăți: Deșuș Dășmitru, Mășkuđesku Georrie, Darvari Konstantin, Voinesku Alek-

foarte mare k̄trem̄ur de p̄m̄int în toat̄ provincia. S̄rud̄it̄rele ā ūmat mai f̄r̄ḡ închetare mai mult̄e z̄lale, în k̄t̄, k̄nd̄ ā închetat, mai n̄mai rem̄sesse nīi o kas̄ în nīioare în cetatea Nisi mī aate mease b̄r̄ḡur̄i. Vr̄o meante-spre-zace sate f̄r̄ḡ innarte d̄r̄ḡmate. Cetatea Kalamata a p̄timit chea mai p̄r̄in; dar oī k̄m̄ nīi āi n̄a remas nīi o kas̄ ne k̄r̄pat̄ dest̄la de r̄b̄. În k̄te-va dok̄ur̄i p̄m̄int̄ur̄a s̄'a deskis mī a emit an̄ amnestekat̄ k̄ p̄s̄in. L̄r̄ḡ sat̄ur̄a Baalara s̄'a format ūn lak a k̄r̄ḡia an̄ este ink̄r̄kat̄ k̄ materiī p̄zīoso. Din porōire, n̄mai vr̄o trei-zeci de persoane ā perit în āeast̄ katastrof̄. N̄m̄r̄ḡur̄a kaselor derimate se s̄vie da 1,000 an̄roane; nar̄va se sokotēce a fi de vr̄o k̄te-va mīioane de draxme.

M A R E A - B R I T A N I E.

N̄vela desf̄in̄ḡur̄ii takselor vek̄i as̄ura ḡr̄nelor str̄ine s̄'a serbat k̄ veselīi p̄v̄aice, k̄ stindarde, k̄ saube de artilerie, k̄ s̄nete de klopot̄e, etc, etc, într̄o m̄l̄ime de chet̄ur̄i din Englat̄era. La Aston s̄'a ūn̄lat̄ mī s̄'a ū primelat̄ bandiere ne kare se citea: Libertatea kom̄mer̄c̄ur̄i k̄ tot̄ l̄umea! Un b̄r̄ḡier a arborat ūn stear̄ dinaint̄ea p̄r̄v̄diei l̄vī ne kare se citea: Aīi n̄ se rad̄ monopol̄ur̄i! La Stockport s̄'a r̄dikat̄ ūn chenotaf̄ ne kare se vede āeast̄ insk̄rīie: La memoria monopol̄ur̄i! În mai toate chet̄ur̄ile, āeste demonstr̄ur̄ii de b̄k̄ur̄ie s̄'a ū f̄k̄ur̄t̄ mai k̄ seam̄ de kasel̄e l̄ur̄ḡtoare. Se vor f̄ache mī prōessiī real̄īoase în k̄te-va lokalit̄ur̄i, iar în aatele kaniī de fab̄rice vor da bal̄ur̄i mī mese l̄ur̄ḡtorior.

— N̄v̄oia minister s̄'a format. Kan̄ur̄a l̄vī este Ion R̄xseal̄, kare a mī adresat̄ k̄tre elektoriī chet̄ur̄ii Londreī prin kare iī ink̄n̄p̄ōīnc̄eaz̄ of̄f̄īcial̄ des̄ure intr̄area l̄vī în n̄v̄oia kabinet̄ ka prim̄ur̄a lord̄ ad tesaur̄erieī mī de an̄v̄ur̄ k̄ prin ūmare sk̄aur̄ur̄a s̄'ur̄ din kam̄era kom̄m̄unelor rem̄ne vakat̄ mī nar̄ḡur̄i în disposīia dor.

D̄ur̄ che f̄ache aal̄usie în āeast̄ sk̄risoare la revok̄āia l̄ēior̄ chereadelor, prop̄usse mī ob̄in̄ute (dov̄indite) de sir Robert-Peel, nov̄iur̄a lord̄ de d̄ ass̄iḡur̄an̄a k̄ intr̄nd̄ în minister, va fi kred̄īos̄ nīin̄iur̄ior̄ libert̄ur̄ii kom̄mer̄c̄ur̄i, ad̄ur̄ḡnd̄ k̄, m̄r̄kar k̄ onoarea ost̄en̄ieī āesteī imp̄ortante m̄s̄are este a lord̄ur̄ī sir Robert-Peel, dar mī ea a kom̄ur̄kat̄ într̄ āeast̄a nre k̄t̄ ia fost̄ prin̄ p̄t̄in̄ḡ.

I T A L I A.

Neapole, 27 Iunie. Bes̄ur̄a var̄s̄ de trei s̄ent̄ur̄ur̄i torrente de lav̄ che se as̄v̄ale din krater k̄ ūn foarte mare sromot. O k̄vad̄ur̄ f̄r̄ḡ kontenire de 24° R. a ūskat̄ de tot̄ p̄m̄int̄ur̄; în toat̄ n̄era se înd̄enteaz̄ r̄ḡv̄en̄iī k̄tre cher ka s̄ tr̄in̄ḡur̄ ploaie; ainsa de ad̄ a în̄ch̄ur̄t̄ a se sim̄īī p̄ret̄v̄ind̄en̄a.

A M E R I C A.

N̄vela de la Mexik, din 2 Iunie, s̄pur̄ k̄ o mare pem̄han̄ur̄ie Domnīa în toat̄ rep̄v̄aika. Mexikanīi ā perd̄t̄ an̄roane 2000 de oamenī în l̄untele che ā av̄t̄ k̄ armata Stat̄ur̄ior-Unit̄e. Presiden̄ur̄a Paredes z̄icea s̄ se d̄ur̄k̄ k̄ toate p̄terile che se āl̄b̄ în Mexiko mī kare s̄ r̄dik̄ da 10,000 oamenī, s̄ se mai l̄unte odat̄ k̄ Amerikanīi. Se p̄ep̄ur̄ea ins̄ k̄ ea n̄ va mer̄ce mai departe de Ḡan̄ar̄ur̄ato mī k̄ akol̄o, ea se va pron̄ur̄ḡa pent̄r̄ ūn ḡvern̄ federal̄.

On̄innia se pron̄ur̄ḡa p̄ret̄v̄ind̄en̄a în favoarea l̄vī Santa-Anna; înt̄r̄narea l̄vī ne sk̄aur̄ este dorit̄ în ch̄ar̄; într̄ ūn k̄v̄int̄ ne toat̄ z̄ioa se āp̄eant̄ o n̄v̄oie revolut̄ie.

În min̄ur̄a pl̄ek̄ur̄ii steam̄ur̄ur̄i che a add̄v̄s̄ āeste n̄vela venisse ūire k̄ o revolut̄ie în favoarea ūn̄ī ḡvern̄ federal̄ mī a înt̄r̄n̄ḡur̄ii l̄vī Santa-Anna ar fi s̄v̄ur̄nit̄ da Jolisko. Tampiko, Tōr̄ana, L̄ur̄etaro, Tenin mī Ḡan̄ar̄ur̄ato se pron̄ur̄ḡass̄er̄ assem̄en̄a.

Bl̄ok̄ur̄ur̄a port̄ur̄ior̄ Vera-Kr̄ur̄ur̄ur̄i mī Tampik̄ur̄ur̄i s̄'a dekl̄arat̄ da 20 Maī.

P O R T U G A L I A.

D̄ur̄ nīce sk̄risorī part̄ik̄ulare de la Lisbona din 22 Iunie, partisaniī l̄vī don Mirela s̄'a ū risiuit̄ k̄ tot̄ur̄a de tr̄uele ḡvern̄ur̄ur̄i trimise în kontra dor.

A L G E R I A.

Kolozana espedīionar̄ de la Est a av̄t̄, da 20 Iunie, a kom̄batte k̄te-va fr̄ak̄tiī tunisiene che add̄v̄nass̄er̄, s̄ur̄t kom̄manda Sherif̄ur̄ur̄i dor, neste nat̄r̄ s̄ur̄te kavaderī mī vr̄o mease s̄ur̄te fantasin̄i, kom̄vok̄āiī da r̄v̄era s̄f̄int̄e spre a l̄v̄a tab̄ur̄a k̄restinior̄.

Arabiī ā av̄t̄ neste o s̄ur̄t̄ de mor̄ur̄i mī o m̄l̄ime de v̄an̄er̄ur̄i; între āestia se n̄m̄r̄ḡur̄ mī sherif̄ur̄. Fran̄ciī ā av̄t̄ n̄mai ūn mort, trei v̄an̄er̄ur̄i foarte ūmor mī vr̄o z̄ece kai mor̄ur̄i, dar chei mai m̄l̄ur̄i k̄r̄n̄ur̄i de fat̄iḡ.

La 21, d̄ur̄ āeast̄ f̄ur̄moas̄ is̄v̄ind̄, kolozana a tr̄v̄rit̄ da Sidi-J̄ur̄ur̄f, în p̄m̄int̄ur̄a tunisian. Ea se înd̄enteaz̄ k̄tre S̄id spre a kom̄plekt̄a k̄te-va m̄s̄are che s̄'a l̄ur̄at̄ în p̄v̄inḡa Oiaior̄ mī Nemenk̄ai-dor, kariī profitass̄er̄ de k̄te-va min̄te de desorgan̄is̄āie spre a l̄v̄a Dir̄ur̄a, n̄era dor.

Abd-ed-Kader a perd̄t̄ mult̄ din prest̄īur̄a mī înf̄aur̄in̄a che avēa as̄ura Arabior̄. Ār̄ur̄ḡnd̄ într̄ ūn dok̄ mī ch̄er̄nd̄ ūn kal̄ cheī d̄ins̄ia, ī s̄'a res̄ur̄us̄ k̄ n̄v̄ avēa nīi ūn kal̄ pent̄r̄ d̄ins̄ur̄a, çi ūn m̄r̄kar, dak̄ v̄oade.

Uled-Sisi-Šikiī 'la ū p̄r̄ḡsit̄ assem̄en̄a z̄ik̄ur̄ur̄i: « Tu ēur̄i ka streka kare înt̄r̄it̄ ne v̄o ūn kare d̄ur̄ che ia înt̄r̄it̄, f̄ur̄ce, mī'a las̄ a p̄r̄in̄ī sinḡur̄ dov̄it̄rele. »